

सुनछहरी गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

पोबाड रोल्पा
लुम्बिनी प्रदेश नेपाल
आर्थिक ऐन २०७८

पेश गरिएको
सुनछहरी गाउँपालिकाको दशौँ गाउँ सभा
सुनछहरी गाउँसभावाट स्विकृत मिति: २०७८ असार १० गते

१.पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ उपधारा २ अनुसूची ८ का स्थानिय तहका एकल अधिकारहरु मध्ये कर लगाउन पाउने संवैधानिक अधिकार प्रयोग गरी स्थानिय तहले आन्तरीक स्रोत बनाउन सकिने हेतुले स्थानिय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ बुदा नं ५ प्रावधान अनुसार स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्र करको स्रोत पहिचान गरी करका दरहरु लगाउन विश्लेषण गरी आगामी आ.व.२०७८/०७९ को बजेट तर्जुमा गर्न सहयोग पुग्ने हेतुले सुनछहरी गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्युको संयोजकत्वमा सुनछहरी गाउँपालिका राजश्व परामर्श समिति गठन भएको हो । प्रत्येक वर्ष बजेट निर्माण गर्नभन्दा अगाडी गाउँपालिकाको आन्तरीक स्रोतको पहिचान तथा करका नीतीहरु बनाउन यस समितिले विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार पारी श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिमा पेश गर्नुपर्ने हेतुका साथ यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२.उद्देश्य

क. राजश्व सम्बन्धी नीति तथा कानुनको तर्जुमा शंसोधन परिमार्जन र सोको परिपालना सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने ।

ख. राजश्वका श्रोत दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुने सक्ने राजश्वको अनुमान गर्ने ।

ग. राजश्वका दर र क्षेत्र लगायतका आधारमा आन्तरिक आयको विश्लेषण अनुमान गर्ने ।

घ. स्थानिय उद्योग तथा व्यवसायी प्रवदन र रोजगारी सिर्जनामा योगदान दिने किसिमको कर निति अवलम्बन गर्न परामर्श दिने ।

ङ. राजश्व प्रशासन सुधारका लागि आवश्यक सुझावहरु पेश गर्ने ।

सुनछहरी गाउँपालिका आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानिय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको २०७२ धारा २८८ को उपधारा २ अनुसूची ८ का अधिकार क्षेत्र भित्रही स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ बुँदा नं ५ बमोजिम गठित राजश्व परामर्श समितिले यो प्रतिवेदन तयार पारेको छ ।

१. करका क्षेत्र र लगाउन सकिने कानुनी आधार

क. **सम्पत्ति कर-** सुनछहरी गाउँपालिकाका क्षेत्र भित्र घर जग्गा कर अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार कर लगाईने र असूल उपर गर्न सकिने गरिने छ ।

ख. **भूमि कर /मालपोत** –सुनछहरी गाउँपालिकामा भूमि कर मालपोत कर अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार कर लगाईने र असूल उपर गर्न सकिने छ ।

ग. **घर बहाल कर-** सुनछहरी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संघ संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा छप्पर जग्गा वा पोखरी पुरै आंशिक तवरले वहालमा दिए वाफत कानुन वमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाईने र असूल उपर गर्न सकिने छ ।

घ. **व्यवसाय कर-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची वमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असूल उपर गर्न सकिने छ ।

ङ. **जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तु कर-** सुनछहरी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि व्यक्ति वा संघ संस्थाले उन खोटो जडिबुटी बनकस कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरेको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा

मारिएका जीवजन्तु को हाड सीङ् प्वाँख छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायीक कारोबार गरेवापत अनुसुची वमोजिम निकासी कर लगाईने र असुल उपर गर्न सकिने छ ।

च. सवारी साधन कर - सवारी साधन कर प्रदेश कानुन अनुसार अनुसुची वमोजिम कर लगाईने र असुल उपर गर्ने सकिने छ ।

छ. विज्ञापन कर – विज्ञापन कर अनुसुची वमोजिम लगाइने र असुल उपर गर्ने सकिनेछ ।

ज. मनोरञ्जन कर – मनोरञ्जन कर कानुन वमोजिम लगाइनेछ ।

झ. बहाल बिटौरी शुल्क – सुनछहरी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आफूले निर्माण रेखदेख वा संचालन गरेका उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क अनुसुची वमोजिम लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

ञ. पार्किङ शुल्क – सुनछहरी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत पार्किङ शुल्क अनुसुची वमोजिम लगाईने र असुल उपर गर्न सकिनेछ ।

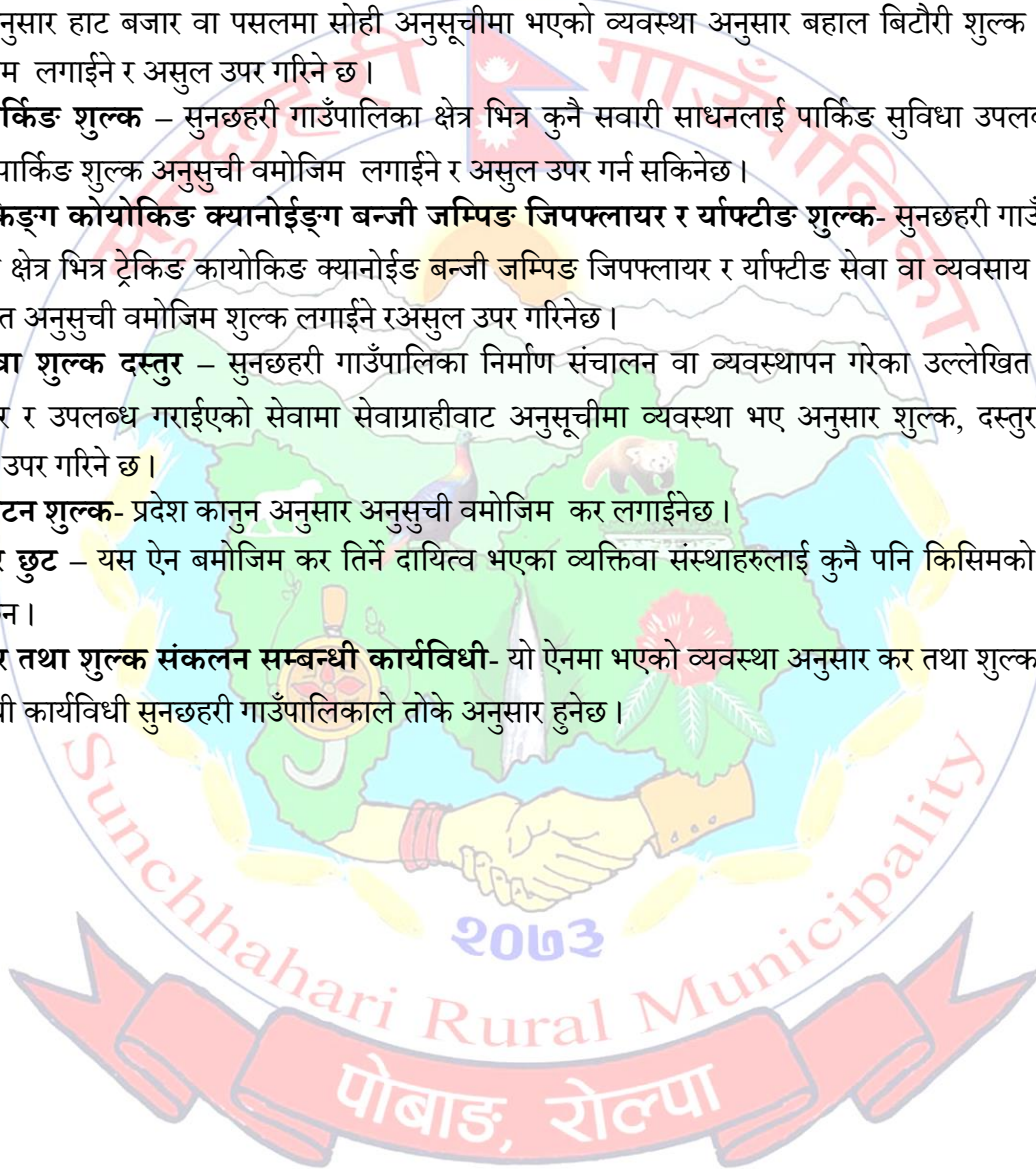
ट. ट्रेकिङ्ग कोयोकिङ् क्यानोईङ्ग बन्जी जम्पिङ् जिपफ्लायर र र्याफ्टीङ् शुल्क- सुनछहरी गाउँपालिका आफ्नो क्षेत्र भित्र ट्रेकिङ्ग कायोकिङ्ग क्यानोईङ्ग बन्जी जम्पिङ् जिपफ्लायर र र्याफ्टीङ् सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवापत अनुसुची वमोजिम शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

ठ. सेवा शुल्क दस्तुर – सुनछहरी गाउँपालिका निर्माण संचालन वा व्यवस्थापन गरेका उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराईएको सेवामा सेवाग्राहीवाट अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क, दस्तुर लगाईने असुल उपर गरिने छ ।

ड. पर्यटन शुल्क- प्रदेश कानुन अनुसार अनुसुची वमोजिम कर लगाईनेछ ।

ढ. कर छुट – यस ऐन वमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्तिलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईनेछैन ।

ण. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधी- यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधी सुनछहरी गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची-१

क. नेपालको संविधान २०७२को धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूची ८ बमोजिम यस यस सुनछहरी गाउँपालिकाको क्षेत्रमा मालपोत / तथा भुमीकर / जग्गाकर निम्न अनुसार कर लिन सकिनेछ ।

सि.नं.	मालपोत/भुमीकर/जग्गा कर	करका दरहरू	कैफियत
१.	जग्गा प्रति रोपनी	१० रुपैया प्रति रोपनी	
२.	फुसको छाना भएको घर प्रति घर	३० रुपैया प्रति घर	
३.	माटो / ढुंगाको घर प्रति घर	६० रुपैयाँ प्रति घर	
४.	टिन/जस्तापाताको घर प्रति घर	६० रुपैया प्रति घर	
५.	सिमेन्ट /डण्डी तथा ढलान भएको पक्की प्रती तला	१२० रुपैया प्रतिघरको प्रति तला	

अनुसूची -२

ख. नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूचि ८ बमोजिम गाउँपालिकाका क्षेत्रमा लाग्ने घर बहाल कर: सुन्छहरी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा छप्पर जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले दिईएकोमा आर्थिक ऐन नियम बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाईने र असुल उपर गर्न सकिनेछ ।

अनुसूची -३

ग. नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूची ८ बमोजिम गाउँपालिकाको क्षेत्रमा लाग्ने व्यवसायीक करहरू:

सिं. नं.	व्यवसायको कर	करका दरहरू	कैफियत
१.	व्यापार व्यवसाय तर्फ / होटल तथा रेष्टुरेन्ट होमस्टे तथा सम्पूर्ण खुद्रा तथा होलसेल व्यापार व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण	• रू ५० हजार भन्दा कम पुँजी भएको व्यवसाय दर्ता नविकरण शुल्क रु १०००/- • रू ५० हजार देखि रू १ लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय दर्ता नविकरण कर रु १५००/- • रू १ लाख देखि रू ५ लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय दर्ता नविकरण कर रु २५००/- • रू ५ लाख देखि १० लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय दर्ता नविकरण कर ५०००/- • रू १० लाख भन्दा माथि पुँजी भएको व्यवसाय दर्ता नविकरण कर १००००/-	
२.	उद्योगतर्फ	क. १ लाख सम्मको उद्योग दर्ता नविकरणको लागि रू २००० (दुइ हजार रूपैया) ख. रु १ देखि पाँच लाख सम्म उद्योग दर्ता नविकरण को लागि रू ३०००। ग. रु ५ लाख देखि १० लाख सम्मको उद्योग दर्ता नविकरणको लागि रू ५०००। घ. रु १० देखि २० लाख सम्मको लागि रू १००००। ड. रु २० देखि माथि सम्मको लागि रू १५०००।	

३.	बैंक तर्फ		
४.	वाणिज्य बैंक दर्ता नविकरण	रु १००००/-	
	विकास बैंक दर्ता नविकरण	रु ७५००/-	
५.	ग.फाईनान्स तथा वित्तीय संस्था दर्ता नविकरण	रु ५०००/-	
६.	घ.सहकारी /विमाकम्पनी/मनि ट्रान्सफरहरु दर्ता नविकरण	रु ३०००/-	
७.	मेडिकल /क्लिनिक दर्ता नविकरण	पुँजीको आधारमा क. रु १ लाख देखि ५ लाख सम्मको लागि रु २०००/- ख. रु ५लाख भन्दा बढी लगानी भएको रु ५०००/-	
८.	ग.कुटानी/पिसानी/पेलानी दर्ता नविकरण	रु ५००।	पानी बिजुली डिजेलबाट संचालित
९.	हाते चिरानी मेशिन दर्ता अनुमती नविकरण	रु १०००।	
१०.	टेलर्स पसल दर्ता नविकरण		
११.	क.चार भन्दा कम मेशिन भएको पसल	रु ५००/-	
	ख.चार भन्दा बढी मेशिन भएको पसल	रु १०००/-	
१२.	ईन्जनीयरिङ. कन्सल्टेन्सी सेवा दर्ता नविकरण	रु ५०००/-	
१३.	ड्राईभिङ ईन्स्टिच्युट दर्ता नविकरण	रु ५०००/-	
१४.	ट्युसन सेन्टर दर्ता नविकरण	रु ५०००/-	
१५.	केवल /ईन्टरनेट दर्ता नविकरण	रु ६०००/-	
१६.	निजी विद्यालय तर्फ दर्ता नविकरण		
१७.	क.मा वि स्तर	रु ३०००/-	

	ख.आ.वि.स्तर	रू २०००/-	
१८.	परामर्श तथा अनुसन्धान तर्फ दर्ता नविकरण		
१९.	क.अनुसन्धान तथा परामर्श सेवा व्यवसाय नविकरण	रू ५०००/-	
२०.	घ.वर्गको ठेक्का पट्टा लाईसेन्स		
क)	‘घ’ वर्गको लाईसेन्स नयाँदर्ता /नवीकरण	रू ७५००/-	
ख)	घ वर्गको लाईसेन्स प्रतिलिपि	रू २०००/-	
ग)	घ.लाईसेन्स नविकरण विलम्ब शुल्क	प्रति महिना ५ प्रतिशतको दरले विलम्ब शुल्क लाग्ने	
२१.	हेभि इक्युपमेन्ट सुचिकृत		
क)	क.१५०.सिसि क्षमता सम्मको हेभि इक्युपमेन्ट	रू ५०००/-	
ख)	ख.२०० सिसि क्षमता सम्मको हेभि इक्युपमेन्ट	रू ७०००/-	
ग)	ग.२०० सिसि क्षमता भन्दा माथि सम्मको हेभि इक्युपमेन्ट	रू ९०००/-	

अनुसूची-४

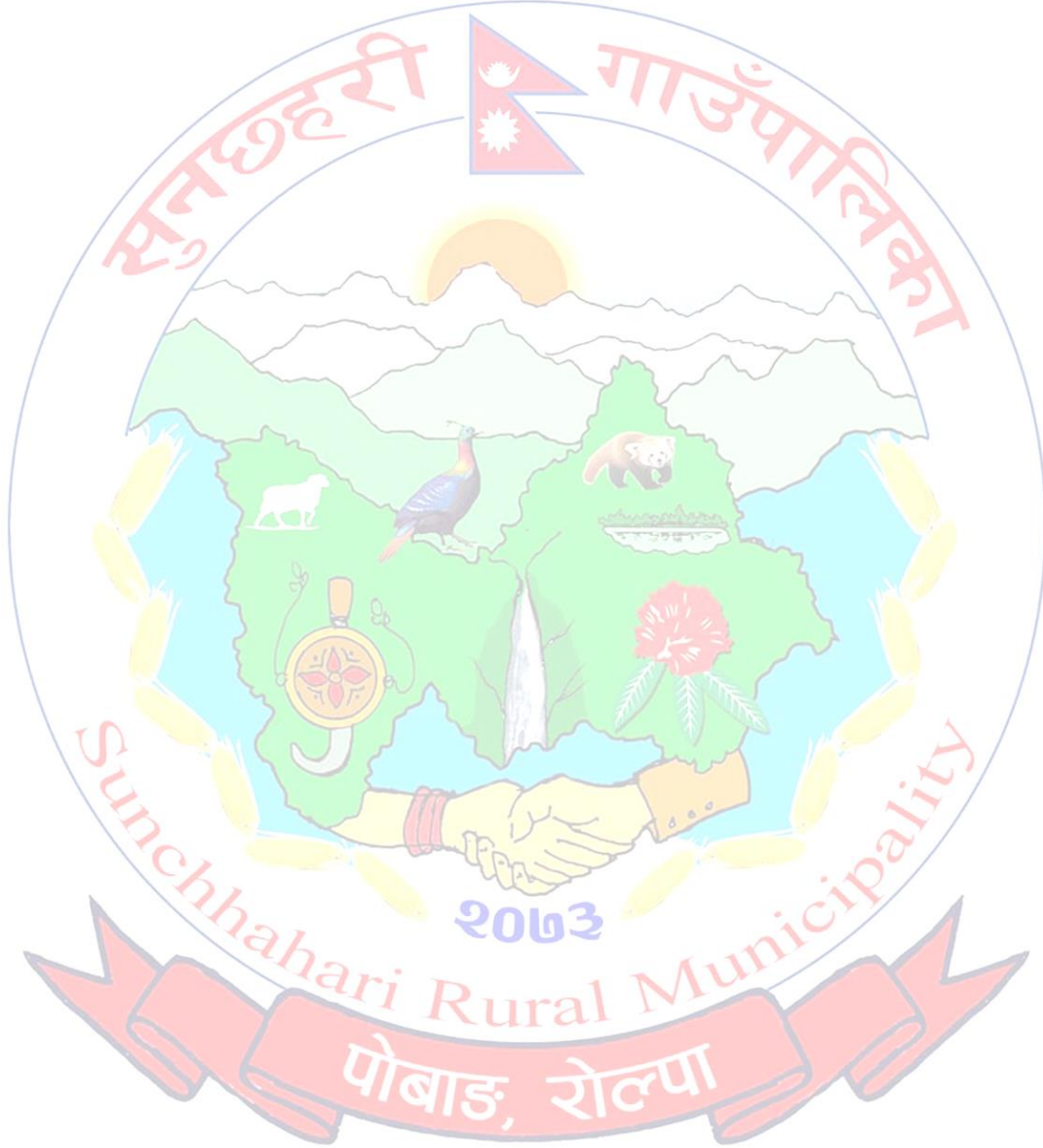
घ. नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूची ८ बमोजिम गाउँपालिकाका क्षेत्रमा लागने जडीबुटी कवाडी तथा जीवजन्तुकरहरु: निकासी कर-

सि.नं	राजश्वका क्षेत्रहरु	करका दरहरु	कैफियत
१.	अल्लो/भागो धागो प्रति के.जी	रु ५/-	
२.	काठ, गोलिया, चिरान क्यु फिट	रु ५/	
३.	खोटो प्रति के जी	रु २/	
४.	प्लाष्टिक तदार्थ के जी	रु २५ पैसा	
५.	फलाम तथा धातु सामान के जी	रु २५ पैसा	
६.	भागो पदमचाल प्रति के जी	रु ३/-	
७.	तितेपाति काउलो दालचिनी विरुवा प्रति के जी	रु १/-	
८.	भटमास प्रति के जी	रु २/	
९.	अलैची प्रति के जी	रु २/-	
१०.	टिमुर प्रति के जी	रु २/-	
११.	पन्यु च्याउ प्रति के जी	रु १५/	
१२.	पखनवेत, काउलो, तेजपता, सुगन्ध कोकिला, मलागिरी, प्रति के जी	रु ३/	
१३.	सतुवा, चिराईतो, सोमायो, प्रति के जी	रु ५/-	
१४.	मकै कोदो गहुँ प्रति के जी	रु २/-	

अनुसूची -५

ड.नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूची ८ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा सवारी साधन कर: यस आ.व.मा सवारी साधन कर प्रदेश कानून अनुसार लगाइनेछ ।

अनुसूची -६

च. नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूची ८ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा विज्ञापन कर:

सि.नं.	विवरण	चालु आर्थिक वर्षको दर	आ.व. २०७८/०७९ को लागि प्रस्तावित दर	प्रस्तयाइ	कैफियत
१	व्यापारीक विज्ञापनको भित्ते लेखन प्रति वर्ग फिट	रु ५/-	रु १०/-		
२	सरकारी सार्वजनिक स्थल तथा निजी भवनमा राखिने होडीड बोर्ड प्रति वर्गफिट	रु ५/-	रु १०/-		
३	टेलिफोन टावर ५० फिट सम्म	वार्षिक रु ५०००/-	वार्षिक रु ५०००/-		
४	व्यानर तथा फ्लेक्स प्रिन्ट ५० वर्ग फिट सम्म व्यापारीक विज्ञापन	दैनिक रु २०/-	दैनिक रु २०/-		
५	स्टेज प्रोग्राम बाट गरिने विज्ञापन	दैनिक रु ५०००/-	दैनिक रु ५०००/-		

अनुसूची -७

छ.नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूची ८ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा मनोरञ्जन कर:-यस आ.व. मा मनोरञ्जन कर प्रदेश कानून अनुसार लगाइनेछ ।

अनुसूची -८

ज.नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूची ८ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा बहाल विटौरी कर:-विभिन्न परम्परागत मेला जात्रा तथा हाट बजारका क्रमश गाउँपालिका क्षेत्र भित्र निर्मित स्थलहरूको प्रकृति हेरी मेला अवधिभरका लागि प्रति स्थल वा पसलको लागि रु ५००/- लिन सकिने वहाल बिटौरी कर असुल गरिलिन सकिने छ ।

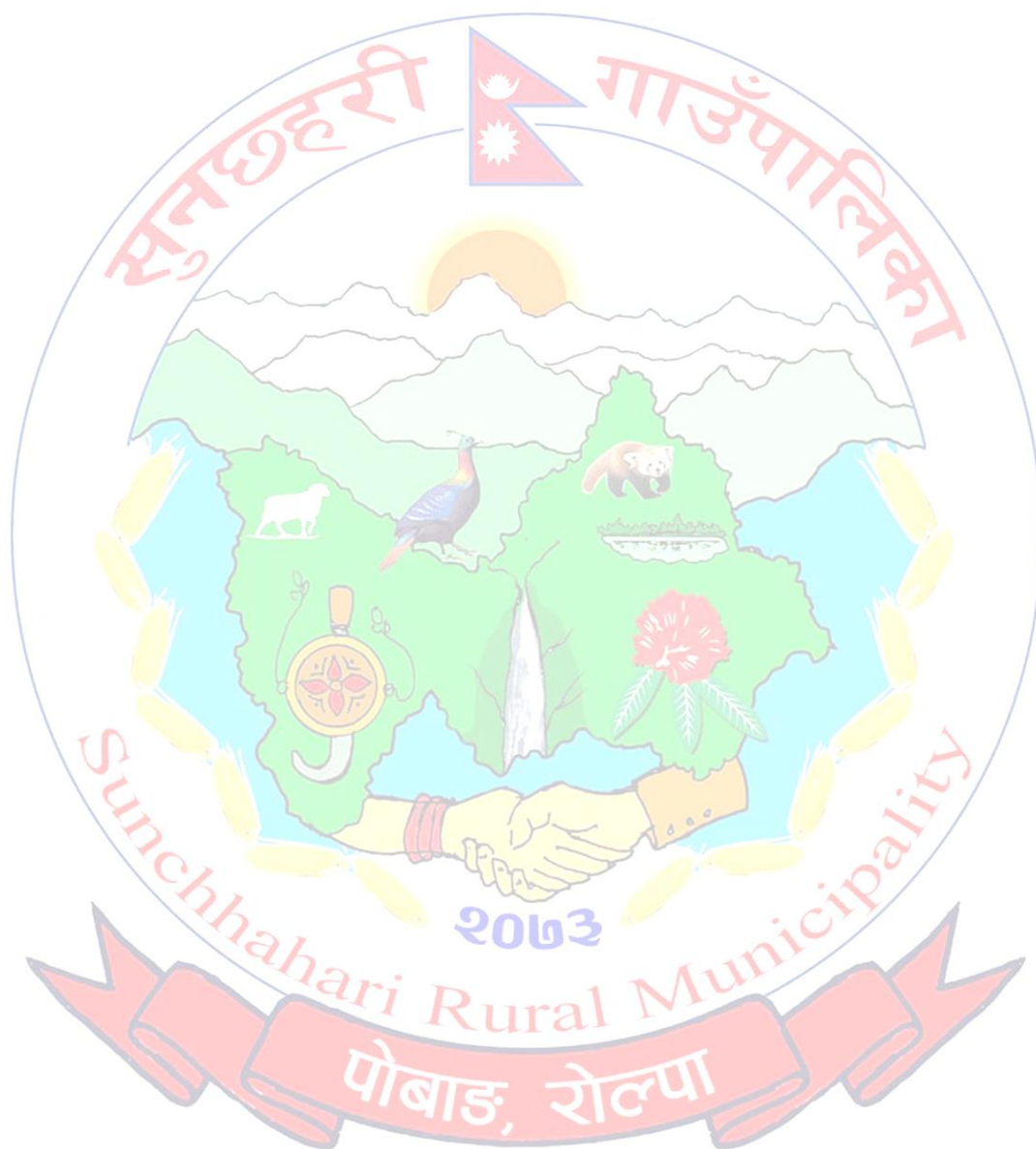
अनुसूची -९

झ.नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसुचि ८ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा पार्किङ शुल्क कर:-पार्किङ शुल्क स्रोत नभएकोले आ.व.०७८।७९मा पार्किङ शुल्क लिइने छैन ।

अनुसूची -१०

ज.नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूची ८ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा लाग्ने ट्रेकिङ कायोकिड क्यनोईड्ग बन्जी जम्पिङ जिपप्लायर र र्याप्टीङ्ग कर:- सुन्छहरी गाउँपालिका आफ्नो क्षेत्र भित्र ट्रेकिङ कायोकिड बन्जी जम्पिङ जिपप्लायर सेवा वा व्यवसाय संचालनको लागि प्रदेश कानून र संघिय कानून अनुसार लगाईने ।

अनुसूची -११

ट. नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूचि ८ वमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा लागने सेवा शुल्क दस्तुर कर :

सि.नं.	सेवाको प्रकार	सेवा शुल्क दर	कैफियत
१.	मठ मन्दिर पार्टी पौवा द्वन्द पिडित दैवि प्रकोप पिडित असहाय सिफारिस	निशुल्क	
२.	बकस पत्र सिफारिस दस्तुर	रु ५००/-	
३.	शेषपछिको वकसपत्र	रु ५००/-	
४.	अंशवण्डा	रु ५००/-	
५.	नाता प्रमाणित सिफारीस दस्तुर		
	क.स्वदेशी नाता प्रमाणित	रु ५००/-	
	ख.विदेशी नाता प्रमाणित	रु १५००/-	
	ग.अंग्रेजीमा सिफारिस	रु १०००/-	
६.	चार किल्ला/ घरबाटो खुलेको प्रमाणित सीफारिस		
	क.पक्की बाटोले छोएको	रु ६००/-	
	ख.कच्ची बाटोले छोएको	रु ४००/-	
	ग.सडकले नछोएको	रु ३००/-	
७.	घरको मुल्य कायम	रु २५०/-	
८.	टेलिफोन जडान सिफारिस	रु ५००/-	
९.	मिलापत्र दुवै पक्षबाट	रु १०००/-	
१०.	घर कायम सिफारिस		
	क.पक्किघर कायम सिफारीस दस्तुर	रु ५००/-	
	ख.कच्चि घर कायम	रु ३००/-	
११.	रकम असुलीको मिलापत्र कायम		
	क.रकम खुलेकोमा प्रतिशतको आधारमा	रु ५ प्रतिशत	
	ख.रकम नखुलेकोमा	रु २०००/-	
१२.	बसोबास कायम		
	क.स्थायी	रु ५००/-	
	ख.अस्थायी	रु ३००/-	
१३.	सर्जमिन मुचुल्का – नाम जन्म स्थान मिति	रु ५००/-	
१४.	धारा जडान सिफारिस दस्तुर		

	क.पक्क घरको	रु ३००/-	
	ख.कच्ची घरको	रु २००/-	
१५.	संघ संस्था दर्ता /नविकरण सिफारिस		
	क.दर्ता सिफारिस	रु २०००/-	
	ख.नविकरण सिफारिस	रु १०००/-	
१६.	रुख कटानको लागि सिफारिस		
	क.साल सिसौ खयर वा सो सरहको रुख प्रति रुख	रु ३००/-	
	ख.अन्य काठ वा सो सरहको रुख प्रति रुख	रु २००/-	
१७.	नागरिकता सिफारिस		
	क.अंगिकृत नागरिकता नया	रु ५००/-	
	ख.नागरिकता प्रतिलिपि	रु ३००/-	
	ग.नागरिकता सिफारिस दस्तुर	रु २००/-	
१८.	जग्गा दर्ता सिफारिस सबै वडाहरुमा कायम रहने गरी	रु १०००/-	
१९.	घरको ताला खुलाउने	रु ५००/-	
२०.	व्यवसाय वन्द तथा संचालन नभएको सिफारिस	रु ५००/-	
२१.	मोठ श्रेस्ता सिफारिस	रु ५००/-	
२२.	उद्योग नामसारी/ठाउ सारी सिफारीस	रु १०००/-	
२३.	व्यवसायी नामसारी ठाउँ सारी सिफारिस दस्तुर	रु १०००/-	
२४.	पेन्सन नामसारी सिफारिस दस्तुर		
	क.स्वदेश	रु १०००/-	
	ख.विदेश	रु २०००/-	
२५.	घर जग्गा नामसारी सर्जिमिनि सम्पुर्ण वडाहरुमा कायम हुनेगरी		
२६.	अमिन उपभोग दस्तुर सिफारिस	रु ५००/-	
२७.	निजि विद्यालय संचालन स्वीकृती सिफारिस		
२८.	आधारभुत विद्यालय	रु ५००/-	
२९.	माध्यामिक विद्यालय	रु ७००/-	
३०.	सरकारी विद्यालय संचालन स्वीकृती सिफारिस		
	क.मा.वि.तह	रु ५००/-	

	ख.आ.वि.तह	रु ३००/-	
३१.	विद्युत जडान सिफारिस		
	क.कच्चि घर ख.पक्कि घर	रु ३००/-	
३२.	उद्योग	रु ५००/-	
३३.	घर जग्गा मुल्यांकन		
	क.घर जग्गा सम्पत्ति मुल्यांकन	०.१ प्रतिशत	
	ख.घडेरी प्लटिड बाटो कायम सिफारिस	रु २०००/-	
३४.	उद्योग दर्ता सिफारिस		
	क.५ हर्स पावर सम्म	रु १५००	
	ख.१०हर्स पावर सम्म	रु २०००	
	ग.१५ हर्स पावर वा सो भन्दा माथि	रु ३०००/-	
३५.	व्यवसायको लगत कट्टा सिफारिस	रु २००/-	
३६.	नेपाली भाषामा प्रमाणित सिफारिस		
	क.जन्म मिति सिफारिस	रु ३००/-	
	ख.विवाहित /अविवाहित खुलेको सिफारिस	रु ३००/-	
	ग.ठेगाना नाम फरक चाल चलन सिफारिस	रु ३००/	
	घ.नखुलेको अन्य सिफारिस	रु ३००/-	
३७.	अंग्रेजी भाषामा प्रमाणित सिफारिस		
	क.जन्म मिति प्रमाणित	रु ५००	
	ख.विवाहित /अविवाहित प्रमाणित	रु ५००	
	ग.ठेगाना नाम फरक चाल चलन सिफारिस	रु ५००	
	घ.जातजाति प्रमाणित	रु ५००	
	ड.नखुलेको अन्य सिफारिस	रु ५००	
३८.	नक्सा पास निवेदन पक्कि घरको हकमा		
	क.नक्सा पास निवेदन फारमको रु	रु १०००	
	ख.भुई तला र पहिलो तलामा प्रति वर्ग फिट	रु ६००	
	ग.दोस्रो तला प्रति वर्ग फिट	रु ६००	
	घ.तेस्रो तला वा सो भन्दा माथि प्रति वर्ग फिट	रु ७००	

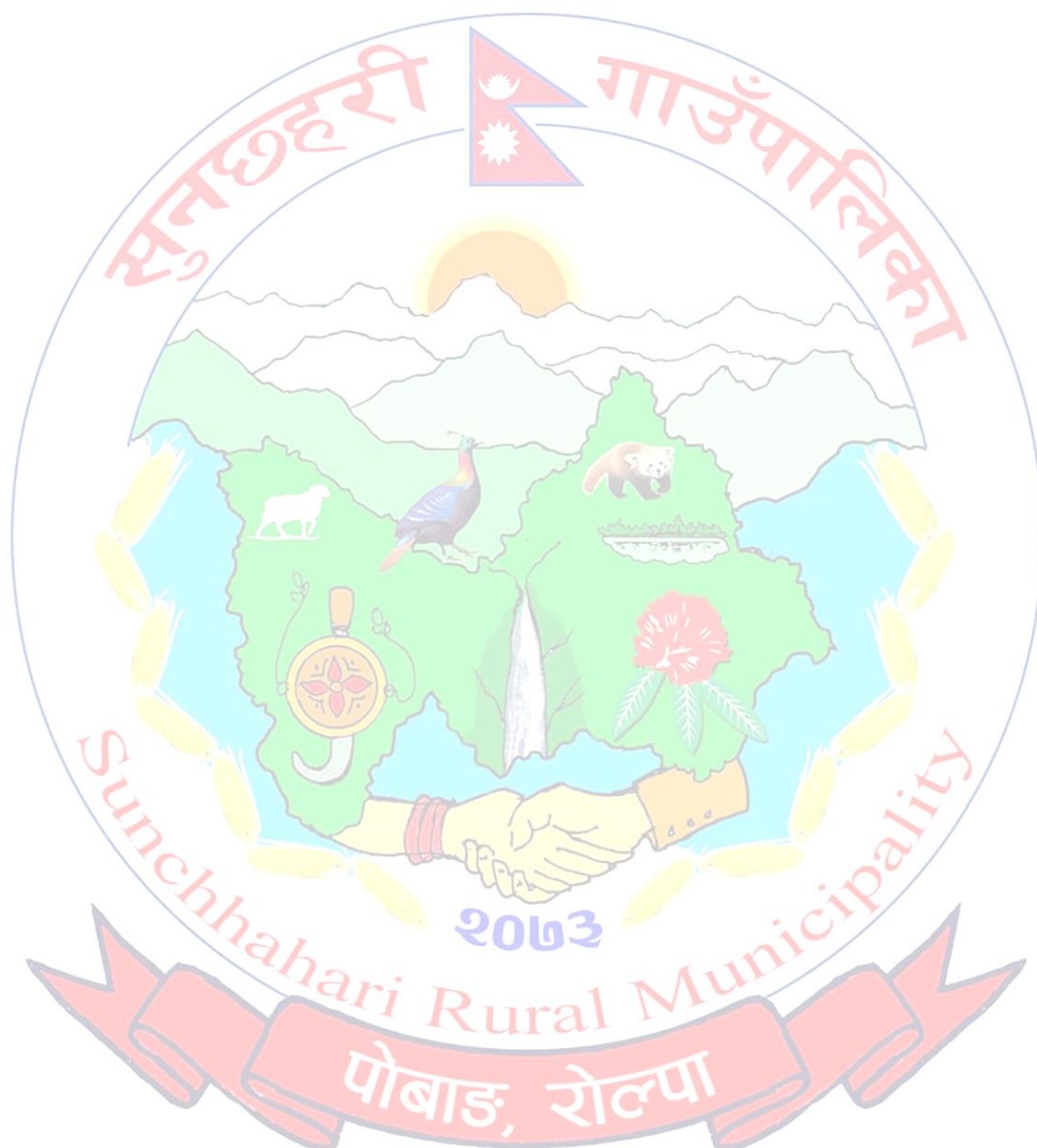
३९.	निशुल्क उपचार सिफारिस	निशुल्क	
४०.	आर्थिक विपन्न सिफारिस	निशुल्क	
४१.	नाता कायम सिफारिस	रु ३००/-	
४२.	पारिवारिक विवरण सिफारिस	रु ५००/-	
४३.	जिवित रहेको सिफारिस	रु ३००/-	
४४.	नाबालक प्रमाणित सिफारिस	रु ३००/-	
४५.	व्यक्तिगत सिफारिस	रु ३००/-	
४६.	मिनि साउण्ड सिस्टम भाडा प्रति दिन	रु ५०/-	
४७.	हल भाडा प्रति दिन	रु १०००/-	
४८.	घुम्ति व्यापारी दैनिक प्रति दिन		
	क.कपडा बेच्ने तथा बनाउने व्यापारी	रु १००/-	
	ख.प्रेसर कुकर बनाउने तथा साना साना सामानहरु बेच्ने	रु ५०/-	
	ग.किराना खाद्य तथा अन्य जुनसुकै किसिमका सामानहरु विक्री गर्ने ।	रु १००/-	
४९.	घुम्ति व्यापारी सवारी साधन प्रयोग गरी जुनसुकै किसिमका सामानहरु विक्री गर्ने हरु प्रति पटक	रु ५०० साना सवारी साधन रु ८०० ठुला सवारी साधन	
५०.	व्यक्तिगत घटना दर्ता ३५ दिन पछि दर्ता हुनेको	रु २००/-	३५ दिन सम्म निशुल्क
५१.	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रतिलिपि	रु ५००/-	
५२.	न्यायिक समिति		
	क.उजुरी दर्ता	रु १००	
५३.	बसाईसराइ सिफारिस	रु १०००	
५४.	सम्बन्ध विच्छेद प्रमाणपत्र सिफारिस	रु १०००	
५५.	ख.प्रतिवादीको जवाफ तथा लिखित उत्तर दर्ता	रु १००	
५६.	विभिन्न क्लवहरु सुचिकृत	रु ५००/-	
५७.	विभिन्न व्यवसायी /फर्म /कम्पनी/कन्सल्टेन्ट वा अन्य सुचिकृत	रु ५००/-	
५८.	कृषक समुह सुचिकृत	रु २००	
५९.	महिला समुह वा समिति सुचिकृत	निशुल्क	
६०.	खानेपानि उपभोक्ता समिति वा विभिन्न समिति सुचिकृत	रु २००	
६१.	विविध सुचिकृत	रु २००	
६२.	जलस्रोत दर्ता	रु ५००/-	

६३.	जलस्रोत नविकरण शुल्क	२५०/-	
६४.	विद्यालयको थप कक्षा थप अनुमति शुल्क	५००/-	
६५.	विषय विशिज्ञ दर्ता शुल्क	१०००/-	
६६.	संस्थागत विद्यालयहरुको थप कक्षा अनुमति	१०००/-	

अनुसूची -१२

ठ.नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूचि ८ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा लागने कर छुट सम्बन्धि व्यवस्था सुनछहरी गाउँपालिकाको कानून बमोजिम हुनेछ ।
यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

अनुसूची -१३

ड.नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ अनुसूचि ८ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा लाग्ने कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:-यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि सुन्छहरी गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

